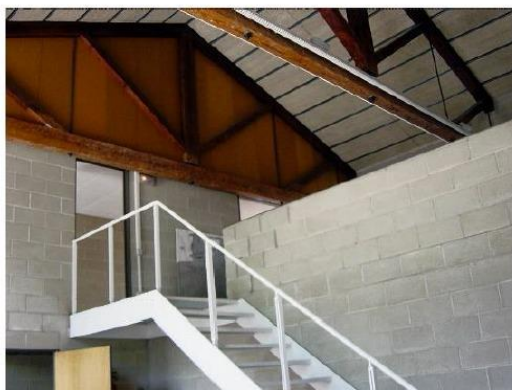

ESTUDI PER A LA CREACIÓ D'UN CENTRE D'ART CONTEMPORANI A LA NAU del carrer CELLERS

Document elaborat per: Almudena Manzanal responsable de la comissió
Recuperem la Nau del carrer Cellers, en col·laboració amb als següents membres
de l'AAPVS: Oriol Vilapuig, Anna Vilarrúbias, Assumpció Oristrell, Joan Pere Milan i
Antoni Marquès.

Sabadell, gener 2026

ÍNDEX

- Introducció Històrica

1. Breu història del barri
2. Naixement Nau del carrer Cellers (1995-2007) i Nau Sud (2007-2010)

- Introducció a l'Estudi Preliminar

1. Context
2. Criteris
3. Punts estratègics i entitats del barri
4. Plantejament

- Estudi Preliminar: Futur Centre de les Arts Contemporànies

1. Plantejament
2. Espais del centre
3. Metodologia
4. Governança
5. Identitat i marca

- Conclusions

-Annex: Metodologia de l'estudi i precedents

1. Metodologia de l'estudi
2. La Volta, associació cultural (Girona)
3. Hangar, centre de producció i recerca d'arts visuals (Barcelona)
4. La Escocesa (Barcelona)
5. Anàlisi comparativa de centres de referència

INTRODUCCIÓ HISTÒRICA

1. Breu història del barri

El barri de Gràcia, conjuntament amb Can Feu, els Merinals, Serra Camaró i Can Gambús, forma part del Districte Cinquè de Sabadell.

El gran creixement de la ciutat de Sabadell es va iniciar al barri de Gràcia. A partir de l'any 1855, la ciutat limitava per l'oest amb les carreteres de Barcelona i Terrassa, i pel sud amb la via del tren del Nord. En aquella època, les fàbriques se situaven dins d'aquests límits, mentre que els terrenys que avui ocupa el barri eren principalment horts i conreus pertanyents a les masies de Can Llobet, Can Torres i Can Feu.

L'any 1875 s'hi va instal·lar la primera fàbrica, el Vapor Llonch, seguida pel Vapor Marçet (1884) i Cal Seydoux (1893). El barri va créixer a l'entorn d'aquestes indústries i, durant el tercer quart del segle XIX, es van parcel·lar les primeres quadrícules de carrers.

Va ser el primer barri de Sabadell on va arribar el tren dels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC), fet que va impulsar notablement el desenvolupament industrial, especialment amb la incorporació de la Unitat Hermètica i altres fàbriques metal·lúrgiques que van tenir un paper rellevant, sobretot durant la lluita antifranquista.

Paral·lelament, el barri va consolidar un teixit cultural i educatiu destacat amb la creació d'institucions com l'IES Pau Vila i el Centre Cultural El Ciervo, i posteriorment amb la incorporació de l'Escola Illa, que van contribuir a configurar un barri amb un fort caràcter cultural i socialment actiu. També s'hi ubiquen entitats esportives de rellevància com el Mercantil i l'OAR Gràcia.

A principis dels anys noranta, arran de la crisi industrial i de la decisió de l'alcalde Antoni Farrés de desplaçar l'oci nocturn fora del centre de la ciutat, el barri va experimentar una transformació significativa. L'antiga zona industrial es va reconvertir en espai d'oci sota la denominació de *Zona Hermètica*, en record de la fàbrica Unitat Hermètica. Durant anys va ser un important pol d'atracció juvenil, tant de la comarca com de territoris propers, així com de l'alumnat de la Universitat Autònoma de Barcelona, atesa la seva proximitat. Finalment, a causa de l'elevada afluència, els conflictes d'ordre públic i la proximitat amb les zones residencials del barri de Gràcia, l'espai va ser clausurat l'any 2016.

2. Naixement de la Nau del carrer Cellers (1995–2007) i de la Nau Sud (2007–2010)

La Nau del carrer Cellers va iniciar la seva activitat com a espai d'arts visuals l'any 1995, arran de l'aprovació, el 1993, del Mapa Cultural, que definia nous usos culturals per a dues antigues fàbriques de la ciutat: l'Estruch i la Nau del carrer Cellers. La primera es destinava al suport de les arts escèniques, mentre que la segona s'orientava a les arts visuals.

Al llarg dels anys de funcionament, i a partir d'una iniciativa conjunta de l'Escola Illa i el Museu d'Art de Sabadell, s'hi van desenvolupar tallers trimestrals que oferien una aproximació especialitzada als processos creatius contemporanis.

Aquests tallers monogràfics permetien als participants desenvolupar un projecte personal sota la tutoria directa d'un professor de l'Escola Illa i el mestratge d'un artista convidat, que aportava la seva experiència i trajectòria professional. Hi van participar artistes de reconegut prestigi com Hernández-Pijuan, Pep Duran o Sabine Finkenauer, entre d'altres, amb la participació de més d'una seixantena d'artistes residents.

Després de vuit anys de funcionament, l'any 2007 la Nau del carrer Cellers va tancar i la seva activitat es va traslladar a l'Estruch, on va passar a denominar-se Nau Sud, mantenint la referència al seu emplaçament dins del complex. Durant quatre anys, la Nau Sud va continuar vinculada al Museu d'Art de Sabadell i va mantenir la línia programàtica iniciada a la Nau del carrer Cellers, amb una programació centrada en la interdisciplinarietat, la producció artística local i el foment de sinergies entre diferents llenguatges artístics.

L'any 2010, la Nau Estruch va substituir la Nau Sud i es va orientar específicament cap a les arts en viu, esdevenint un espai de producció especialitzat en performance i estudis de la performativitat fins a l'any 2024. Aquest canvi, encara que va suposar situar a Sabadell en el mapa del centre d'arts visuals de referència per a molts artistes d'arreu i la participació en xarxes territorials com XarxaProd, va deixar una part significativa de les arts visuals sense un espai de referència a la ciutat.

Mentrestant, la Nau del carrer Cellers va quedar destinada a magatzem de maquinària tèxtil i altres materials, a l'espera del desenvolupament del projectat Museu Tèxtil de Sabadell.

INTRODUCCIÓ A L'ESTUDI PRELIMINAR

1.Context

Fa més de dos anys que, des de l'Associació AAPVS, ressona una idea compartida: recuperar la Nau del carrer Cellers com un espai viu, obert i necessari tant per a les artistes com per a la ciutat. D'aquest impuls inicial en va sorgir la comissió *Recuperem la Nau Cellers*, un grup de treball que ha actuat de manera sostinguda per imaginar un futur possible per a aquest espai i per donar forma a un projecte que situï l'art contemporani en el lloc central que el sector reclama des de fa temps.

Aquest estudi és, en part, el relat d'aquest procés. Neix en un moment en què Sabadell es troba immersa en una reflexió profunda sobre el seu model cultural. L'Ajuntament impulsa nous equipaments —com el Museu Tèxtil, el Museu de la col·lecció Banc Sabadell o el trasllat del Museu d'Història al Museu del Gas— i la ciutat sembla trobar noves maneres d'explicar i projectar el seu patrimoni. En aquest context, pren força una demanda històrica: la creació d'un centre d'art contemporani que no sigui únicament un espai d'exhibició, sinó també un lloc de producció, treball, trobada i comunitat, amb una clara vocació supralocal.

2.Criteris

Per poder imaginar aquest equipament amb rigor, durant un any i mig s'ha dut a terme un procés d'anàlisi i escolta activa. S'ha treballat a partir de l'estudi *Sabadell arts visuals segle XXI*, d'Òscar Abril Ascaso, que ofereix una diagnosi clara de la situació de les arts visuals a la ciutat: la necessitat d'una major cohesió entre escoles, equipaments i entitats; la urgència de repensar la governança dels espais públics; la manca de recursos estructurals, i, alhora, les oportunitats existents, com el potencial de la Nau Estruch o la força d'una ciutat situada en un territori metropolitana descentralitzat.

Paral·lelament, s'ha analitzat l'estudi de l'ACCA sobre la Xarxa de Centres d'Arts Visuals de Catalunya. L'observació directa de models com ACVíc, Lo Pati o el Bòlit, així com d'altres espais que no formen part de la Xarxa —com la Volta, La Escocesa o Hangar— ha permès identificar diverses maneres d'articular un centre d'art: des de l'especialització educativa fins al treball amb el territori, el so, la mediació o la producció artística. Cada un d'aquests models aporta aprenentatges valuosos que han contribuït a definir quin tipus de centre podria tenir sentit a Sabadell i quina identitat pròpia podria desenvolupar.

Aquest procés s'ha complementat amb converses amb professionals del sector, l'anàlisi de memòries i documents previs, i l'estudi de ciutats amb característiques similars a Sabadell, com l'Hospitalet, Mataró o Granollers. Tot plegat ha permès identificar què ja existeix, què funciona i quins aspectes caldria repensar o reforçar.

3. Punts estratègics i entitats del barri

L'estudi posa en relleu la idoneïtat de situar el futur centre d'art contemporani al barri de Gràcia, tant per la seva ubicació estratègica com per la seva connectivitat. La proximitat a l'entrada de Sabadell per la Gran Via i a la línia dels FGC, així com la connexió amb l'àrea metropolitana, converteixen aquest emplaçament en un punt clau.

Tal com ja assenyala l'estudi *Sabadell arts visuals segle XXI*, l'obertura d'un nou Centre d'Art Contemporani, juntament amb el Centre de Formació per a la Transició Digital de Sallarès Deu, pot esdevenir un element determinant en la transformació dels barris de Can Feu i Gràcia en un nou Districte Cultural Metropolità. Aquest procés reforçaria la connexió amb l'eix Covadonga Lab i amb el conjunt d'iniciatives tecnològiques, educatives i culturals que es desenvolupen a banda i banda de la Gran Via.

La recuperació d'aquest equipament contribuiria, així, a dinamitzar el barri i a consolidar un projecte cultural coherent que articuli les iniciatives existents, tant a escala local com de ciutat.

Punts estratègics i agents del territori:

- Ubicació i connectivitat: proximitat a l'entrada de Sabadell, connexió amb FGC i amb la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Centres educatius: Escola Illa, IES Pau Vila, Escola Teresa Claramunt, Aeroclub.
- Centres cívics i associacions: Centre Cívic de Gràcia, El Ciervo, Can Capablanca, La Sèpia Verda.
- Entitats esportives: OAR Gràcia, CE Mercantil.
- Tallers i espais artístics: Taller Joan Pere Milan, La Industrial Lanera.
- Equipaments de formació avançada: Centre Sallarès Deu – Centre de Formació per a la Transició Digital (CTTD).

4.Plantejament

Aquest document no es presenta únicament com un informe analític, sinó com un punt de partida per a la definició d'un avantprojecte. Té un caràcter propositiu: parteix de l'estat actual, però orienta la mirada cap a les accions necessàries per construir un model viable, coherent i adaptat a la realitat de la ciutat.

S'hi recullen reflexions i recomanacions que responen tant a mancances estructurals com a potencialitats detectades, amb l'objectiu de facilitar la presa de decisions estratègiques en un moment clau per al desenvolupament cultural de Sabadell.

Aquest estudi vol establir unes bases sòlides per al desplegament d'un projecte cultural de llarg recorregut que reforci el teixit artístic local, amplii l'accés a la cultura contemporània i situï la ciutat dins el mapa de centres d'art del país. La transformació de la Nau del carrer Cellers en un espai de creació i difusió es presenta, en aquest sentit, com una oportunitat singular per donar resposta a una necessitat real i projectar Sabadell cap al futur.

Tenint en compte la realitat de les arts visuals contemporànies a la ciutat, el nou Centre d'Art Contemporani es planteja com un projecte articulat en dos espais complementaris: la Nau del carrer Cellers i la NauEstruch. Ambdós espais, mitjançant les seves respectives programacions i línies de treball, es reforcen mútuament.

Aquest model, inspirat en l'experiència del Bòlit de Girona, permet desenvolupar una proposta diversa, cohesionada i territorialment distribuïda. Els dos equipaments estarien gestionats sota una mateixa direcció general, encarregada de definir les línies estratègiques del projecte, mentre que cadascun disposaria d'una curadoria pròpia, especialitzada i autònoma, però coordinada dins d'un marc institucional comú.

ESTUDI PRELIMINAR

Aquest estudi preliminar proposa la creació d'un Centre d'Arts Contemporànies en xarxa i de caràcter multidisciplinari, concebut com una eina clau per a la renovació del panorama artístic local i com un pol d'atracció de noves tendències artístiques d'àmbit supralocal.

1.Plantejament

El Centre d'Art Contemporani es concep com un espai vertebrador de l'activitat artística local, des del qual analitzar i interpretar els processos socials i culturals contemporanis a través de les arts visuals. És també des d'aquest espai que es poden generar noves sinergies, col·laboracions i formes de treball conjunt amb els agents culturals del territori.

L'estudi planteja la creació d'un projecte cultural de proximitat, orientat a la contemporaneïtat i al servei del teixit artístic i cultural del municipi. Un espai que no se centri únicament en la producció d'obra, sinó també en la generació col·lectiva de coneixement, en la recerca i en la construcció de noves maneres d'entendre i practicar les institucions culturals, amb una clara vocació supralocal i internacional. El projecte es concep com un espai permeable a totes les manifestacions artístiques, que fomenti la inclusió, la creativitat i el desenvolupament col·lectiu, i que contribueixi a generar un ecosistema cultural viu, obert i transformador.

Entre els objectius principals del Centre destaca, en primer lloc, la voluntat de dotar els artistes d'espais de treball adequats i de consolidar un programa estable de residències que ofereixi suport, acompanyament i continuïtat als processos creatius. En aquesta mateixa línia, el Centre ha d'impulsar convocatòries obertes que acullin projectes de naturalesa diversa i afavoreixin tant la recerca artística com l'experimentació contemporània.

Paral·lelament, el projecte posa un èmfasi especial en l'establiment de vincles amb el barri i amb el teixit comunitari de la ciutat, mitjançant aliances amb centres educatius, entitats públiques i privades, així com amb agents culturals locals i internacionals. Aquesta xarxa de relacions ha de facilitar l'intercanvi, el treball col·laboratiu i la generació de complicitats.

L'estudi també proposa el desenvolupament d'un programa d'educació en arts contemporànies adreçat al públic escolar, amb l'objectiu d'apropar els joves a les arts visuals des d'una mirada crítica, participativa i informada.

Així mateix, es planteja el compromís amb la implementació d'un pla integral d'accessibilitat que garanteixi que l'equipament esdevingui una institució realment inclusiva, incorporant les adaptacions i formacions necessàries.

Finalment, es proposa treballar des de la perspectiva de les cures com a principi transversal, promovent bones pràctiques institucionals i fomentant una relació propera amb el veïnat, el teixit associatiu i els serveis públics. Amb aquest conjunt d'accions, el Centre aspira a consolidar-se com un espai actiu, obert i transformador al servei de la comunitat artística i de la ciutadania.

2.Espais del centre

El Centre d'Art Contemporani s'organitzarà a partir d'un conjunt d'espais diferenciats però complementaris, concebuts per donar resposta a les diverses necessitats de la creació, la recerca i la participació artística.

-Tallers i espais de residència

Espais destinats al desenvolupament de projectes creatius, que ofereixin als artistes un entorn adequat per treballar, investigar i experimentar de manera continuada. Actualment, el centre disposa de tres tallers d'artistes.

-Espai expositiu

Àrea destinada a la presentació de projectes acabats o en procés, que permeti la visibilització del treball artístic, el debat públic i la trobada entre creadors i diferents tipus de públics.

-Espai d'intercanvi

Espai concebut com a punt de trobada per compartir projectes, processos creatius i experiències. Té com a objectiu promoure el diàleg, la col·laboració i la transmissió de coneixement entre artistes, agents culturals i comunitat.

-Espai de documentació i recerca

Ubicat preferentment a l'altell ja existent, aquest espai completarà l'estructura del centre com a àmbit de consulta, estudi i arxiu. Inclourà materials i recursos que donin suport a la recerca artística i a les tasques de mediació, afavorint una

aproximació crítica i contextualitzada a l'art contemporani, oberta a tota la ciutadania.

-Espai d'entitats

Es preveu reservar un dels espais de l'altell per a l'Associació AAPVS, que actuarà com a punt de suport i referència per a les pràctiques vinculades a les arts visuals a la ciutat, reforçant el paper del centre com a plataforma de cohesió sectorial.

Aquest plantejament permet que el centre funcioni com un ecosistema complet, capaç d'acompanyar totes les fases del cicle artístic: des de la recerca i la creació fins a la presentació pública, la mediació i la preservació de la memòria.

3. Metodologia

Aquest apartat requereix un debat aprofundit sobre les competències, els rols i les relacions entre els diferents agents, equipaments i iniciatives existents a la ciutat.

La creació d'un nou equipament comporta necessàriament un procés de reordenació i redefinició de funcions, amb l'objectiu d'optimitzar recursos, evitar duplicitats i afavorir la complementarietat entre serveis.

Aquest procés ha de facilitar la generació de nous espais de col·laboració i la participació activa en les xarxes ja existents, tant a escala local com territorial, contribuint així al reforç de l'ecosistema de les arts visuals.

-Àmbit local: Taula d'Arts Visuals, concebuda com un òrgan permanent, independent i consultiu, amb funcions d'assessorament, coordinació i intercanvi. El seu objectiu és impulsar, promoure i difondre les arts visuals i la creació contemporània a la ciutat.

Aquesta taula hauria d'aglutinar els diferents agents del sector (artistes, gestors, institucions, centres educatius, entitats), amb una clara vocació de servei públic, i contribuir a la coordinació d'iniciatives, a l'optimització de recursos i al suport als processos de producció artística.

-Àmbit territorial: Articulació amb la Xarxa Pública de Centres d'Arts Visuals de Catalunya (Xarxaprod) i integració dins la Xarxa de Centres d'Arts Visuals de la Generalitat de Catalunya.

-Àmbit internacional: Establiment de relacions i aliances estratègiques amb xarxes, institucions i agents internacionals vinculats a les arts visuals i a la creació contemporània.

4. Governança

L'associació es troba actualment analitzant els diferents models de gestió dels centres d'arts visuals que formen part de la xarxa de la Generalitat, amb l'objectiu d'identificar quina fórmula pot resultar més adequada per al futur centre.

De l'anàlisi realitzada es desprèn que la majoria d'aquests equipaments són de titularitat pública i compten amb finançament procedent de diverses administracions (ajuntaments, Generalitat i/o diputacions). Alguns, com el cas d'ACVic, són gestionats per associacions i complementen el seu pressupost amb aportacions dels membres associats.

La majoria disposen de personal públic i d'una direcció escollida mitjançant convocatòria pública, d'acord amb els criteris establerts en el Codi de bones pràctiques.

Es considera igualment necessari promoure la contractació de comissariat extern per al desenvolupament de projectes específics, amb l'objectiu de diversificar els llenguatges artístics, enriquir les programacions i afavorir la renovació constant del projecte.

Possibles models de gestió:

- Patronat mixt
- Gestió pública directa
- Gestió a través d'una associació o entitat cultural

5. Identitat i marca

Des de la comissió s'ha iniciat un treball de reflexió entorn del nom i la identitat del futur centre, amb la voluntat que aquest disposi d'una personalitat pròpia, arrelada al territori però amb projecció exterior.

Es considera fonamental obrir aquest debat de manera col·lectiva, entenent que el nom i la identitat del centre han de ser el resultat d'un procés compartit, representatiu i consensuat, i que han d'esdevenir una eina de reconeixement, pertinença i projecció pública del projecte.

CONCLUSIONS

Aquest document constitueix un estudi preliminar elaborat per l'AAPVS, que presenta un plantejament inicial per a la creació d'un Centre d'Art Contemporani a la Nau del carrer Cellers. Proporciona les bases conceptuals, territorials i organitzatives necessàries per orientar el desenvolupament del projecte i situar-lo dins del context cultural i comunitari de Sabadell.

L'estudi posa de manifest la viabilitat d'un centre que combini producció, recerca, residències, exposicions i mediació, tot establint vincles sòlids amb artistes, veïnat, entitats i altres agents culturals del territori. Alhora, destaca la importància d'un model de gestió flexible, participatiu i professional, inspirat en bones pràctiques d'altres centres de referència a Catalunya i a l'Estat.

Com a pas següent, es proposa l'encàrrec d'un avantprojecte professional que inclogui:

- La definició pressupostària i els calendaris de desenvolupament.
- El model de gestió i organització detallada.
- La planificació dels espais, les línies programàtiques i les estratègies de col·laboració amb el teixit artístic i comunitari.

Per a l'elaboració d'aquest avantprojecte, es recomana la constitució d'una taula de treball integrada per agents culturals, professionals del sector i representants institucionals. Aquesta taula tindrà com a objectiu la redacció d'un avantprojecte vinculant, amb definició de línies conceptuals, funcionals, pressupostàries i organitzatives, sota la coordinació de la Comissió Nau Cellers de l'AAPVS.

Aquest procés permetrà traduir les reflexions i recomanacions d'aquest estudi preliminar en un projecte executiu sòlid, amb capacitat de transformar la Nau del carrer Cellers en un espai dinàmic, inclusiu i de referència per a les arts contemporànies a Sabadell.

Materials de consulta:

- Sabadell Arts visuals S XXI*, un estudi d'Oscar Abril Ascaso
- Estudi de la Xarxa de Centres d'Arts Visuals de Catalunya i els vuit centres que la formen: anàlisi per a una època de canvis* de Caterina Almirall i Marina Vives (2017-2018)
- Pla d'Impuls de les Arts Visuals a Catalunya
- Memòria Nau Cellers 1995-2007
- Acta espais AAPVS
- Entrevistes amb diferents espais: Hangar, La Escocesa, La Volta (Girona), ACVic
- Webs i documents dels espais de la xarxa de centres d'arts visuals de Catalunya

Altres materials:

- Manifest *Recuperem laFidela*

ANNEX: METODOLOGIA DE L'ESTUDI I PRECEDENTS

1. Metodologia de l'estudi

Per a l'elaboració d'aquest estudi preliminar, s'han realitzat entrevistes amb responsables de centres de creació d'art contemporani de referència: La Volta (Girona), Hangar (Barcelona) i La Escocesa (Barcelona).

Els criteris de selecció d'aquests espais van ser:

- La seva incidència i arrelament dins del barri o ciutat on desenvolupen l'activitat.
- La participació activa de la comunitat artística en la seva gestió i desenvolupament.
- El seu reconeixement com a espais de producció, recerca i experimentació contemporània.

A partir de les entrevistes, es va analitzar la trajectòria de cada centre, les línies de treball que defineixen el seu funcionament, la seva relació amb el context social i institucional, així com les formes de gestió i finançament que els han permès consolidar-se.

2. La Volta, associació cultural (Girona) – Montserrat Moliner

-Història del centre

La Volta neix el 2014 al barri de Sant Narcís com a aliança entre el centre d'art contemporani Bòlit i l'estudi de disseny Fang. La intenció era dinamitzar el barri aprofitant una realitat existent, l'estudi Fang, i generar un projecte de proximitat orientat a la creació contemporània.

-Característiques

És un projecte cultural que acull residències vinculades a la creació artística, l'artesania i el disseny, connectant els residents amb el món professional, el teixit social i els agents culturals. Desenvolupa programes de formació, accions comunitàries i activitats de mediació, teixint una xarxa de complicitats amb el veïnat, les entitats i els agents culturals del barri i de la ciutat.

-Espais i ubicació

La Volta consta de quatre locals distribuïts a la plaça de l'Assumpció, amb espais de treball individuals, tallers compartits i àrees d'exposició. També utilitza l'espai públic de la plaça per a activitats culturals i artístiques.

-Programació

Es programen quatre esdeveniments anuals, incloent les "Jornades Voltaïques", amb l'objectiu de fomentar el diàleg entre artistes residents, emergents i professionals de referència.

-Equip i gestió

L'equip de gestió està format per cinc persones. La primera fase del projecte va ser coordinada per l'estudi Fang i el Bòlit amb suport de l'Ajuntament de Girona; posteriorment, l'Associació Cultural La Volta assumeix la gestió i consolida un model mixt de finançament públic i recursos propis.

3. Hangar, centre de producció i recerca d'arts visuals (Barcelona) – Sergi Botella

-Història del centre

Des de 1993, els artistes reclamaven espais de treball que no existien a Barcelona. L'any 1996, l'AAVC lloga l'antiga fàbrica tèxtil del Marqués de Santa Isabel, al Poblenou, i inicia Hangar com un projecte de suport a la creació. El 2002 es crea la Fundació Privada AAVC, atorgant personalitat jurídica pròpia al centre.

-Característiques

Hangar ofereix suport integral a creadors en totes les fases del procés de producció, amb recursos tècnics, logístics i materials. Desenvolupa programes d'acompanyament conceptual i internacionalització de projectes artístics, així com beques i residències de recerca i comissariat.

-Espais, artistes i projectes

- 18-20 artistes residents i 3-5 projectes en residència.
- Col·lectius orbitals, laboratoris i espais d'allotjament.
- Programa de beques de recerca i residències per a comissaris.

-Gestió i finançament

Hangar és una fundació privada amb vocació pública. L'edifici és municipal i rep subvencions de l'Ajuntament, Generalitat i Diputació. La direcció s'escull mitjançant concurs públic i l'equip estable està format per 14 persones.

4. La Escocesa (Barcelona) – Pablo Santa Olalla

-Història i model

La Escocesa és un centre públic de residències i producció d'art contemporani ubicat en una antiga fàbrica del Poblenou. Està gestionat de manera col·lectiva per l'Associació d'Idees EMA, amb un model assembleari. L'accés als tallers es fa mitjançant convocatòria pública anual.

-Característiques

- Centre multidisciplinari enfocat a les arts visuals.
- Comunitat artística activa, amb participació horitzontal i model col·lectiu.
- Vocació pública, feminista i inclusiva.
- Desenvolupament de tallers, laboratoris, plató, espais comuns i línia editorial.

-Gestió i finançament

- Assemblea de sòcies usuàries que escull la Junta Directiva anualment.
- Direcció i línies programàtiques definides per convocatòria pública.
- Suport de l'Ajuntament de Barcelona, Generalitat i entitats internacionals.
- Forma part de les Fàbriques de Creació de l'ICUB.

5. Anàlisi comparativa de centres de referència

-La Volta

De l'entrevista mantinguda amb l'equip de La Volta es desprèn la importància de disposar d'un equipament artístic de proximitat en clau contemporània, adaptat a la realitat concreta d'un barri. Aquest centre actua com a motor de dinamització cultural, impulsant programes de creació artística, artesania i disseny, i desenvolupant accions orientades a la formació, la mediació i la cohesió social.

Un dels trets més rellevants és la seva capacitat per teixir una xarxa de complicitats entre residents, veïnat, entitats i agents culturals, consolidant vincles sòlids tant a nivell local com metropolità. El model de gestió, basat en una associació d'artistes, combina autonomia creativa i compromís amb el territori, amb el suport de programes de subvencions públiques que garanteixen la continuïtat de les activitats i la sostenibilitat del projecte.

Així mateix, La Volta evidencia la rellevància de construir un centre arrelat al barri però amb vocació de servei públic, posant la proximitat i la comunitat al centre de la seva operativa.

-Hangar

Tot i que Hangar no respon exactament al model de centre d'arts visuals que es proposa per a la Nau del carrer Cellers —ja que està principalment orientat a la producció artística—, la seva experiència ofereix lliçons valuoses en diversos aspectes:

- Model de gestió i sostenibilitat: La consolidació d'un centre estable durant més de trenta anys mostra com la perseverança i la cooperació del col·lectiu artístic poden generar un espai de qualitat i reconegut internacionalment.
- Programació i línies de treball: La diversitat de projectes, residències i beques d'investigació reflecteix la importància de combinar producció, recerca i internacionalització.
- Reflexió sobre la identitat institucional: La conversa sobre la denominació del futur centre va evidenciar la necessitat de construir una identitat pròpia, arrelada al territori i al mateix temps oberta a projecció supralocal.

A més, es va explorar la possibilitat de crear beques de recerca o producció amb nom d'artistes locals, com Alfons Borrell i Fina Miralles, ja suggerits en reunions anteriors de la comissió, amb l'objectiu de reforçar el vincle entre el centre i la trajectòria artística local.

-La Escocesa

L'entrevista amb La Escocesa va evidenciar el valor d'un model de centre "recuperat" i gestionat per artistes, situat en una antiga fàbrica dins d'un barri en transformació. Els aspectes més rellevants són:

- Gestió col·lectiva i assembleària: La Junta actua com a òrgan de representació de l'Assemblea, permetent que la comunitat artística participi de manera activa en les decisions i la programació.
- Comunitat artística i participació: L'espai funciona com a punt de trobada, producció i experimentació, generant xarxes internes de suport, cura i aprenentatge col·lectiu.
- Integració amb el territori: La Escocesa combina la conservació de l'arquitectura històrica amb la seva funció com a equipament contemporani i inclusiu, establint relacions amb veïnat, entitats i altres agents culturals del barri i de la ciutat.

Aquest model posa en relleu la importància d'una gestió flexible i participativa, on la comunitat artística és protagonista del funcionament del centre, reforçant la idea que un equipament cultural pot ser alhora públic, associatiu i comunitari.

-ACVic (Vic)

Tot i que amb ACVic no vam fer una entrevista com amb la resta d'espais, si que hem tingut converses i en podem destacar que és un Centre d'arts contemporànies orientat a la recerca, l'educació i el territori. El seu model posa l'accent en la mediació cultural, la relació amb agents educatius i socials i destaquem el paper del centre com a espai de pensament crític.

Les aportacions d'aquests espais han estat determinants per definir els criteris conceptuals, organitzatius i de plantejament de la governança del projecte.

